

scat Butlletí

de la Societat Catalana de Terminologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Gener-febrer de 2015 | Núm. 46 | ISSN: 2013-4673 | Crèdits

scaterm.iec.cat

En aquest número...

Les nostres notícies
El terme és notícia... a l'OBNEO
Novetats
Agenda
El web recomanat

Recordeu que...

...us podeu **subscriure** al butlletí si no el rebeu encara.

...podeu adquirir i consultar la revista *Terminàlia* i les obres de la col·lecció «*Memòries de la Societat Catalana de Terminologia*» al Portal de Publicacions de l'IEC.

...ens podeu fer arribar els vostres suggeriments, notícies o novetats per al proper butlletí. Només heu d'escriure a scaterm@iec.cat.

Les nostres notícies

Terminàlia, núm. 10

La Societat Catalana de Terminologia ha publicat el número 10 de la revista *Terminàlia* (desembre de 2014).

La part monogràfica d'aquest número està dedicada a la recerca en terminologia i ofereix informació actualitzada i detallada de tot el que s'està fent en l'àrea d'acció de la Xarxa Vives d'Universitats.

Aquest número també inclou quatre articles avaluats externament (originals en català o bé en castellà), una entrevista a Josep Lluís Barona Vilar, catedràtic d'història de la ciència de la Universitat de València, una semblança sobre Lluís Marquet i Ferigle, dues ressenyes i dos apunts per a l'«Espai de trobada».

Els socis i els subscriptors rebran ben aviat la versió en paper d'aquest número.

Memòries de la Societat Catalana de Terminologia, 5

Ja s'ha publicat en línia el llibre *La terminologia instrumentalitzada* (dins la col·lecció «Memòries de la Societat Catalana de Terminologia», amb el número 5), que aplega els textos dels ponents de la darrera taula rodona organitzada per la SCATERM.

L'acte, moderat per Miquel Strubell, va comptar amb la intervenció de Margarida Sanjaume («*Triar termes per transformar realitats*»), Silvia Senz («*Lexicografia unitarista espanyola: les esmenes en el DRAE 2014 contra el procés català*»), Ferran Domínguez («*Qui és l'amo de les paraules? La tria del vocabulari i les modificacions conceptuales de les paraules: una visió jurídica*») i Carolina Santamaria («*Quan els mots no són neutres ni innocents: alguns exemples del diccionari de l'IEC*»).

Tal com es va fer amb el número 4 d'aquesta col·lecció, la publicació és només electrònica i d'accés obert, però els socis també han rebut el fitxer del llibre en versió EPUB, que permet la lectura de l'obra des de dispositius mòbils.

XII Jornada de la SCATERM

XII Jornada de la SCATERM: «Presència del català en l'espai científicotècnic. Quina terminologia tenim, sense textos especialitzats?»

Lloc: Institut d'Estudis Catalans, Barcelona

Data: 16 d'abril de 2015

Jornada coorganitzada amb la Fundació Torrens-Ibern.

La Jornada que la SCATERM està preparant per al mes d'abril tractarà de la utilització i la presència del català en la recerca. Més enllà dels textos semiespecialitzats o de divulgació, àmbit en què el català gaudeix de prou bona salut, volem conèixer i debatre la presència del català en la creació de coneixement altament especialitzat, com ara en els centres de recerca i les universitats, i també en les publicacions especialitzades que transmeten aquest coneixement. Ens interessa saber com s'ho fan els investigadors que volen fer recerca i publicar en català, i conèixer els condicionants socials o lingüístics que aplanen o dificulten aquesta opció. Quan l'investigador es decideix per una altra llengua, és perquè no pot fer-ho en català o perquè aquesta opció li comportaria un esforç que no pot o no vol assumir? Es compleix, en aquest àmbit, allò de «qui vol, pot»? I, finalment: tenen sentit tots els recursos que els professionals de la terminologia i les institucions destinen a la normalització terminològica si al capdavall això no reverteix en la creació de textos especialitzats en català?

Canvis en la Junta Directiva i nous projectes

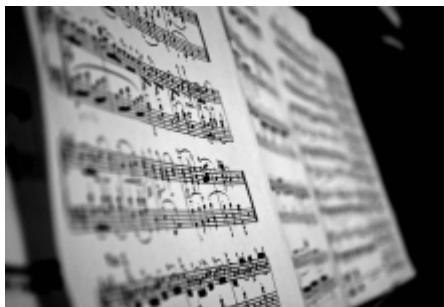
Miquel-Àngel Sánchez Fèrriz deixa temporalment el Consell de Redacció de Terminàlia i la Vocalia de Publicacions per poder-se dedicar a projectes personals. No obstant això, continuarà vinculat a la Junta Directiva de la SCATERM i s'encarregarà de tirar endavant el projecte de facilitar la traducció al català del contingut de la base de dades terminològica de la Unió Europea *IATE* (Interactive Terminology for Europe).

Aquest projecte ha estat possible gràcies a la iniciativa de Miquel-Àngel Sánchez Fèrriz, que ha estat traductor, traductor principal, revisor i cap d'unitat a les institucions comunitàries europees des de l'any 1985 fins al 1998, i a la possibilitat que ens va oferir la celebració de la Cimera de Terminologia d'AET a Barcelona de conversar amb Rodolfo Maslias, qui, com a cap de la unitat *TermCoord* (de la Direcció General de Traducció del Parlament Europeu), forma part del grup interinstitucional de gestió de la IATE.

La idea general és que la SCATERM (sota el paraigua de l'IEC) faci de corretja de transmissió entre els responsables de la IATE i les persones, organismes, departaments universitaris, etc., disposats a alimentar la base de dades amb els equivalents catalans. Més endavant podrem concretar com es pot dur a terme aquesta col·laboració.

El terme és notícia... a l'OBNEO

Versionar: quan globalització i creativitat es fusionen

En plena era de la informació, la globalització ja és més que una realitat i, enmig d'aquesta amalgama de vincles entre persones d'arreu del planeta, no és estrany que tinguem curiositat per aprendre noves maneres de viure i d'entendre el món que ens envolta. *Versionar* és un neologisme que significa 'reproduir amb alguna variació, generalment però no únicament, una obra artística'.

Versionar és un verb que sorgeix de la conversió sintàctica del substantiu *versió*. Aquest procediment de formació és propi del català i, de fet, és el que segueixen verbs com *fusionar*, *salar*, *fumar* o *visionar*, que vénen, respectivament, dels substantius *fusió*, *sal*, *fum* i *visió*. Una llengua tan pròxima com és el castellà, ja accepta *versionar* a l'avanç de la vint-i-tresena edició de la Real Academia Española, tot i que la definició que en dona està restringida a l'àmbit musical i, com veurem a continuació, *versionar* va més enllà de les partitures.

Els contextos recollits a l'OBNEO des de principis dels noranta fins avui posen de manifest que *versionar* és un verb molt productiu en l'àmbit literari, en el cinematogràfic i, sobretot, en el musical. Tal com mostren els exemples segon i tercer, el verb es pot referir a la reedició d'una obra que implica un canvi d'idioma, però no necessàriament. Per tant, *versionar* pot funcionar com a sinònim de *traduir*, *adaptar* o *variar* i, fins i tot, pot aplegar la semàntica de més de dos verbs a la vegada, tal com mostra el primer exemple: Yimou no solament tradueix al xinès sinó que també adapta els continguts de l'obra originalment alemanya a la cultura que visionarà la pel·lícula.

Yimou **versiona** els Coen. El cineasta presenta a Berlín una adaptació lliure de *Sang fàcil*, ambientada en un poble xinès remot. (*Avui*, 17/02/2010)

Dins el repertori, Quintana inclourà temes de la seva banda, però també **versionarà** al català temes de grans cantautors anglosaxons com ara Bob Dylan o Neil Young. (*La Vanguardia*, 19/02/1999)

Una altra cantant, Dolly Parton, que és l'autora de la cançó «I will always love you» que Houston **va versionar** i rellançar a la fama el 1992 amb la pel·lícula *El guardaespalles*, també ha piulat a Twitter agraït a la cantant desapareguda la meravellosa versió que va fer de la seva cançó i demanant a la gent que no l'oblidin mai. (*Ara*, 13/02/2012)

Més de la meitat dels contextos de *versionar* recollits a l'OBNEO s'han registrat al llarg dels darrers cinc anys i sembla que aquesta tendència es mantindrà o que, fins i tot, s'accentuarà. D'una banda, perquè *versionar*, com podem llegir en el darrer exemple, ja traspasa fronteres i s'utilitza en contextos desvinculats del món artístic on va néixer. I, de l'altra, perquè gegants com YouTube o Spotify són cada vegada més populars, no tant com a aparadors d'obres d'artistes famosos sinó com a indústries de la creativitat: a més de permetre la visualització de produccions de celebritats, donen cabuda a artistes emergents que, sovint, *versionen* cançons de grans estrelles.

És clar, doncs, que els parlants del català hem necessitat un mot —molt més econòmic que la paràfrasi *fer una versió*— per a designar una de les pràctiques que més evidència la creixent voluntat de crear, apropar-nos i entendre'ns amb altres persones del món, i *versionar* s'ha construït seguint les regles de formació de mots pròpies del català. De la mateixa manera, el castellà ha confluït en la mateixa solució i ja la inclourà en la pròxima edició del diccionari acadèmic. Cal tenir en compte també que acceptar *versionar* en el diccionari redueix les possibilitats que es recorri a l'anglicisme *cover* com fan llengües veïnes com l'italià (*fare una cover*) i el portuguès (*fazer cover*).

De (re)creadors artístics a creadors lingüístics: sens dubte, *versionar* mereix la inclusió en el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans.

Aina Pinyol
Observatori de Neologia

Novetats

Argot culinari i gastronòmic (Josep M. Daró, TERMCAT)

Butlletí d'informació del TERMCAT, núm. 38

Butlletí d'informació del TERMCAT, núm. 39

Diccionari de recerca clínica de medicaments (Fundació Dr. Antoni Esteve, TERMCAT)

Lettre REALITER, núm. 1

Llengua i Ús. Revista Tècnica de Política Lingüística, núm. 55 (revista tècnica de la Direcció General de Política Lingüística)

Noms de plantes. Corpus de fitonímia catalana (TERMCAT)

Revista de Llengua i Dret, núm. 62 (revista de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya)

Termes de les normes de jardineria i paisatgisme, al Cercaterm

Agenda

XII Jornada de la SCATERM: «Presència del català en l'espai científicotècnic. Quina terminologia tenim, sense textos especialitzats?» (Barcelona, 16 d'abril de 2015).

XI Jornada Científica de Realiter: «Terminologia i multilingüisme: objectius, metodologies i pràctiques» (Brussel·les, 26 i 27 de juny de 2015).

El web recomanat

MERLÍ!, el manual d'estil i recursos lingüístics de la UPC

El MERLÍ! és el manual d'estil i recursos lingüístics de la UPC. Conté recursos en català i en anglès per a la redacció de textos de l'àmbit universitari i de la recerca, models de documents i terminologia tècnica. Es tracta d'un recurs que amplia i actualitza la informació a partir de les noves necessitats i de peticions explícites de la comunitat universitària, i que explica els temes lingüístics d'una manera breu i planera.

S'hi pot accedir des de l'adreça <http://www.upc.edu/slt/recursos-redaccio> del web del Servei de Llengües i Terminologia, a través d'enllaços directes, des dels menús o bé fent cerques personalitzades amb Google. Així, per exemple, des del menú de l'esquerra es pot accedir als tres grans blocs: «Recursos de redacció» (català i castellà), «Writing resources» (anglès) i «Terminologia».

El recurs incorpora uns vídeos que fan de guia als 'usuaris i que mostren per a què serveix, què conté i on es poden trobar els diferents blocs d'informació.

Serveis i recursos lingüístics. Idiomes a la UPC

Sos at: Inici • MERLÍ! Terminologia

- > El Servei de Llengües i Terminologia
- > El Pla de llengües de la UPC
- > Oferta de cursos
- > HOLA! Acollida lingüística
- > Aprèn català
- > Aprèn espanyol
- > Aprèn anglès i altres idiomes
- > Certifica el teu nivell d'idiomes
- > Forma't en comunicació eficaç
- > Correcció i traducció
- > MERLÍ! Recursos de redacció
- > MERLÍ! Writing resources
- > MERLÍ! Terminologia
 - Terminologia UPC
 - Diccionaris de llengua
 - Consultes de terminologia

Terminologia UPC

Comparteix

MERLÍ!
Manual d'estil
i recursos lingüístics

**RESOL ELS TEUS
DUBTES DE
TERMINOLOGIA**

Cerca

última modificació: Gener 2015

CERCA
Manual d'estil
i recursos
lingüístics

BLOG
Acollida: llengua
i cultura

BLOG
UPC writer's toolbox

TWITTER
@SLT_UPC

Sílvia Llovera
Servei de Llengües i Terminologia
Universitat Politècnica de Catalunya

SOCIETAT CATALANA DE TERMINOLOGIA
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

scat
term

D'acord amb el que estableix la Llei orgànica 15/1999, podeu exercir el dret d'accés, de rectificació, d'oposició i de cancel·lació de les vostres dades per correu electrònic a scaterm@iec.cat.